Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (judecător: Balan E.)
dosarul nr.2ac-57/2024

C U R T E A D E A P E L N O R D
Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

10 aprilie 2025 mun.Bălți
Instanța compusă din:
Președintele completului Grosu Stanislav
Judecători Țihonschi Alina și Holban Radu
Grefier Inna Oineagra

examinând în ședință publică, cererile de apel declarate de avocatul Angela Popil în interesele AOAP Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule și avocatul Tcaci Iuri în interesele SRL „Anturtrans Nord" împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 20.03.2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Garanție" către SRL „Anturtrans-Nord", intervenient accesoriu Zagorodnov Alexandr, Bordeniuc Ludmila, SRL „Prosper Consult", SRL „GBS-Automotive", SRL „Hermina", AOAP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicole", privind declararea nulității contractelor de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată,-

C O N S T A T Ă :

La 12.04.2021 reclamantul SA „Garanție" s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către SRL „Anturtrans-Nord", intervenienți accesorii Zagorodnov Alexandr și SRL „GBS" privind declararea nulității contractului de asigurare.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 01.02.2021, în Chișinău, a avut loc accidentul rutier, în care a fost deteriorat automobilul de model „Peugeot Partner" cu n/î *****, condus de Guzun Serghei și autovehiculul de model „Dacia Logan" cu n/î *****, condus de Zagorodnov Alexandr.

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție nr.MAI05184146 din 01.02.2021, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut Zagorodnov Alexandr care deținea poliță de asigurare de RCAI nr.005683663 din 23.03.2020, cu perioadă de asigurare 31.03.2020 – 30.03.2021, eliberată prin intermedierea agentului de asigurare „Prosper Consult" SRL de către Compania de Asigurări „Garanție" SA, în beneficiul asiguratului - „Anturtrans-Nord" SRL.

În conformitate cu prevederile Legii nr.414-XVI din 22.12.2006 „Cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule", a contractului de asigurare obligatorie de RCAI nr.005683663 din 23.03.2020, Compania de Asigurări „Garanție" SA a deschis dosarul de daună RCAI nr. D2-21-0023, în cadrul căruia a stabilit temei pentru declararea nulității contractului în cauză pentru dol prin reticență, conform prevederilor art.1840 alin.(1) și art.341 alin.(1) și (2) din Codul civil.

Regularizând dosarul de daună RCAI nr.D2-21-0023, a stabilit că „Anturtrans-Nord” SRL are ca gen de activitate transportul rutier contra cost de persoane în regim de taxi. Pentru a verifica aceste circumstanțe reclamantul a expediat în adresa Agenției Naționale Transport Auto interpelare, prin care a solicitat informarea dacă, conform datelor disponibile ale Registrului Operatorilor de Transport Rutier, agentul economic, „Anturtrans-Nord” SRL, este înregistrată în calitate de operator de transport rutier cu utilizarea autovehiculului de model Dacia Logan, cu n/î *****, precum și dacă, conform datelor disponibile Zagorodnov Alexandr, la data de 01.02.2021 deținea certificatul de competență profesională al conducătorului auto, valabil în trafic național.

Mai invocă faptul că, prin răspunsul nr.07/3-1-2960 din 19.03.2021 a fost informat de către Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto” că în Registrul Operatorilor de Transport Rutier, figurează unitatea de transport de model Dacia Logan, cu n/î *****, fiind înregistrată din 14.12.2017, în conformitate cu informația transmisă de operatorul de transport rutier „Anturtrans-Nord” SRL prin notificare corespunzătoare.

Totodată, conform informației din baza de date ANTA, referitor la conducătorul auto Zagorodnov Alexandr, se confirmă faptul că ultimul este înregistrat și dispune de certificatul de competență profesională nr.00127188, eliberat la 23.10.2020, având termen de valabilitate de la 16.10.2020 până la 16.10.2023, inclusiv pentru trafic național.

Prin răspunsul nr.07/3-1-3503 din 02.04.2021 a primit de la Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto” informația oficială din Registrul Operatorilor de Transport Rutier că „Anturtrans-Nord” SRL, începând cu 27.11.2017, exploatează autovehiculului de model Dacia Logan, cu n/î *****, pentru transportul rutier contra cost în regim de taxi.

Contractul de asigurare obligatorie RCAI nr.005683663 din 23.03.2020 a fost încheiat prin intermedierea agentului în asigurări „Prosper Consult” SRL, care a recepționat cererea „Anturtrans-Nord” SRL de încheiere a contractului dat, în care ultima nu a indicat faptul exploatării autovehiculului de model Dacia Logan, cu n/î *****, în regim de taxi autorizat, dar a indicat ca fiind modul de exploatare: „Alte moduri”. Ca urmare, asiguratului „Anturtrans-Nord” SRL i s-a calculat și s-a încasat prima de asigurare în sumă de 1178,10 lei, însă prima de asigurare corectă pentru asemenea risc ar trebui să constituie 2217,60 lei.

Astfel, în cadrul examinării dosarului de daună RCAI nr.D2-21-0023 a constatat că pârâta din anul 2017 exploatează autovehiculul de model Dacia Logan cu n/î *****, în regim de taxi, faptul care nu i-a fost comunicat la încheierea contractului de asigurare de RCAI nr.005683663 din 23.03.2020, contrar prevederilor art.1837 alin.(1) Codul civil.

Invocă faptul că, pârâta „Anturtrans-Nord” SRL intenționat și în mod dolosiv, prin reticență, a trecut sub tăcere faptul exploatării din 2017 în regim de taxi a autovehiculului de model Dacia Logan, cu n/î *****, la încheierea contractului de asigurare de RCAI nr.005683663 din 23.03.2020, cu scopul de a obține o economie la calcularea și achitarea primei de asigurare aferente acestui contract de circa 50%, ceea ce constituie un temei de nulitate, conform art.1840 alin.(1) și art.341 alin.(1) și (2) Codul civil.

Reclamantul afirmă că, Compania de Asigurări „Garanție” SA nu ar încheia cu pârâta „Anturtrans-Nord” SRL contractul de asigurare de RCAI nr.005683663 din

23.03.2020, în cazul în care ar cunoaște modul de exploatare adevărat a autovehiculului de model Dacia Logan, cu n/î *****, întrucât riscul asigurat pasibil de preluare în asigurare nu este avantajos economic.

Deci, încălcarea de către contractant/asigurat a obligației sale de informare a asigurătorului privind împrejurările esențiale referitor la riscul pasibil de asigurare, care a fost săvârșită intenționat cu rea-credință, constituie temei legal de nulitate relativă a contractului de asigurare.

Rezumând cele expuse supra, reclamantul invocă nulitatea relativă în temeiul dolului a contractului de asigurare de RCAI nr.005683663 din 23.03.2020, încheiat între Compania de Asigurări „Garanție" SA și „Anturtrans-Nord" SRL în privința autovehiculului de model Dacia Logan cu n/î *****.

Solicită reclamantul SA „Garanție", declararea nulității în temeiul dolului a contractului de asigurare de RCAI nr.005683663 din 23.03.2020, încheiat între Compania de Asigurări „Garanție" SA și „Anturtrans-Nord" SRL în privința autovehiculului de model Dacia Logan cu n/î *****, precum și încasarea de la „Anturtrans-Nord" SRL, în beneficiul Companiei de Asigurări „Garanție" SA, a tuturor cheltuielilor judecătorești aferente soluționării acțiunii civile în cauză (f.d.7-8 Vol.I).

Ulterior, la data de 21.05.2021 Compania de Asigurări „Garanție" SA a depus cerere privind majorarea pretențiilor împotriva SRL „Anturtrans-Nord", intervenienți accesorii Zagorodnov Alexandr și SRL „GBS", prin care solicită: declararea nulității în temeiul dolului a contractului de asigurare RCAI nr.005683663 din 23.03.2020, încheiat între Compania de Asigurări „Garanție" SA și „Anturtrans-Nord" SRL în privința autovehiculului de model Dacia Logan, n/î *****; declararea nulității în temeiul dolului a contractelor de asigurare încheiate între Compania de Asigurări „Garanție" SA și „Anturtrans-Nord" SRL și anume: contractului de asigurare RCAI nr.006359932 din 21.12.2020, RCAI nr.005893520 din 16.06.2020, RCAI nr.005886379 din 12.06.2020, RCAI nr.005880221 din 11.06.2020, RCAI nr.005882381 din 11.06.2020, RCAI nr.005858511 din 03.06.2020, RCAI nr.005845066 din 30.05.2020, RCAI nr.005844726 din 30.05.2020, RCAI nr.005837496 din 28.05.2020, RCAI nr.005835182 din 27.05.2020, RCAI nr.005831718 din 26.05.2020, RCAI nr.005819144 din 22.05.2020, RCAI nr.005799939 din 18.05.2020, RCAI nr.005793396 din 15.05.2020, RCAI nr.005793293 din 15.05.2020, RCAI nr.005777412 din 11.05.2020, RCAI nr.005728387 din 17.04.2020; încasarea de la „Anturtrans-Nord" SRL, în beneficiul Companiei de Asigurări „Garanție" SA, a tuturor cheltuielilor de judecată aferente soluționării acțiunii civile în cauză (f.d.36-37 Vol.I).

În motivarea cererii privind majorarea pretențiilor reclamantul a invocat că, prin scrisoarea nr.257 din 08.04.2021 a solicitat de la Brokerul de Asigurări-Reasigurări „Hermina" SRL prezentarea explicațiilor privind modul în care s-a acționat la încheierea contractului de asigurare obligatorie RCAI nr.005683663 din 23.03.2020 cu „Anturtrans-Nord" SRL, precum și acțiunile întreprinse de agentul BAR „Hermina" SRL – „Prosper Consult" SRL.

La data de 30.04.2021 a primit răspuns la scrisoare nr.257 din 08.04.2021, prin care s-a invocat că intermediarii în asigurări și-au onorat obligația de a explica entității

economice „Anturtrans-Nord” SRL tarifele de asigurare, de a solicita informația relevantă și de a pune întrebări privind modul de exploatare a autovehiculului de model Dacia Logan, cu n/î *****.

Prin interpelarea nr.282 din 21.04.2021 a solicitat Agenției Naționale de Transport Auto prezentarea informațiilor oficiale din Registrul Operatorilor de Transport Rutier în privința autovehiculelor exploatate de către „Anturtrans-Nord” SRL și în privința cărora sunt încheiate mai multe contracte de asigurare de răspundere civilă auto internă valabile cu Compania de Asigurări „Garanție” SA.

Prin răspunsul nr.07/3-1-4762 din 07.05.2021 primit de la Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto” a fost informat că potrivit datelor Registrului Operatorilor de Transport Rutier, SRL „Anturtrans-Nord” exploatează în condițiile notificării/înregistrării următoarele 17 autovehicule în modul, după cum urmează:

- autovehicul de model VW Sharan, numărul de înmatriculare*****, tipul de transport rutier contra cost - Regim taxi, nr.contractului de asigurare RCAI 006359932 pentru perioada 21.12.2020- 20.12.2021;

- autovehicul de model Ford Transit, numărul de înmatriculare *****, tipul de transport rutier contra cost - Regim taxi, nr.contractului de asigurare RCAI 005893520, perioada de asigurare 16.06.2020 – 15.06.2021;

- autovehicul de model Mercedes Sprinter, numărul de înmatriculare *****, tipul de transport rutier contra cost - Național și internațional de mărfuri și colete, nr.contractului de asigurare RCAI 005886379, perioada de asigurare 12.06.2020 – 11.06.2021;

- autovehicul de model VW Crafter, numărul de înmatriculare *****, tipul de transport rutier contra cost - Regim taxi, nr.contractului de asigurare RCAI 005880221, perioada de asigurare 11.06.2020- 10.06.2021;

- autovehicul de model Mercedes 315CDI, numărul de înmatriculare *****, Tipul de transport rutier contra cost - Regim taxi, nr.contractului de asigurare RCAI 005882381, perioada de asigurare 11.06.2020-10.06.2021;

- autovehicul de model Mercedes Sprinter, numărul de înmatriculare *****, Tipul de transport rutier contra cost - Regim taxi, nr.contractului de asigurare RCAI 005858511, perioada de asigurare 03.06.2020-02.06.2021;

- autovehicul de model Mercedes 311 CDI, numărul de înmatriculare *****, Tipul de transport rutier contra cost - Național și internațional de mărfuri și colete, nr.contractului de asigurare RCAI 005845066, perioada de asigurare 30.05.2020-29.05.2021;

- autovehicul de model Toyota Avensis, numărul de înmatriculare *****, Tipul de transport rutier contra cost - Regim taxi, nr.contractului de asigurare RCAI 005844726, perioada de asigurare 30.05.2020-29.05.2021;

- autovehicul de model Mercedes Vito 113, numărul de înmatriculare *****, Tipul de transport rutier contra cost - Regim taxi, nr.contractului de asigurare RCAI 005837496, perioada de asigurare 28.05.2020-27.05.2021;

- autovehicul de model Mercedes Sprinter, numărul de înmatriculare *****, Tipul de transport rutier contra cost - Național și internațional de mărfuri și colete, nr.contractului de asigurare RCAI 005835182, perioada de asigurare 27.05.2020-26.05.2021;

- autovehicul de model Mercedes 215 CDI, numărul de înmatriculare *****, Tipul de transport rutier contra cost - Regim taxi, nr.contractului de asigurare RCAI 005831718, perioada de asigurare 26.05.2020-25.05.2021;

- autovehicul de model VW LT35, numărul de înmatriculare *****, Tipul de transport rutier contra cost - Național și internațional de mărfuri și colete, nr.contractului de asigurare RCAI 005819144, perioada de asigurare 22.05.2020-21.05.2021;

- autovehicul de model Mercedes Sprinter, numărul de înmatriculare *****, Tipul de transport rutier contra cost - Regim taxi, nr.contractului de asigurare RCAI 005799939, perioada de asigurare 18.05.2020-17.05.2021;

- autovehicul de model Mercedes 316CDI, numărul de înmatriculare *****, Tipul de transport rutier contra cost - Național și internațional de mărfuri și colete, nr.contractului de asigurare RCAI 005793396, perioada de asigurare 15.05.2020-14.05.2021;

- autovehicul de model Mercedes 313 CDI, numărul de înmatriculare *****, Tipul de transport rutier contra cost - Național și internațional de mărfuri și colete, nr.contractului de asigurare RCAI 005793293, perioada de asigurare 15.05.2020-14.05.2021;

- autovehicul de model Mercedes Sprinter, numărul de înmatriculare *****, Tipul de transport rutier contra cost – Regim taxi, nr.contractului de asigurare RCAI 005777412, perioada de asigurare 11.05.2020-10.05.2021;

- autovehicul de model VW LT35, numărul de înmatriculare *****, Tipul de transport rutier contra cost - Național și internațional de mărfuri și colete, nr.contractului de asigurare RCAI 005728387, perioada de asigurare 19.04.2020-18.04.2021.

Respectiv, pârâta SRL „Anturtrans-Nord” în mod dolosiv, prin reticență, a trecut sub tăcere faptul exploatării celor 17 autovehicule în alt regim decât cel declarat de „Alte moduri” la încheierea contractelor de asigurare de RCAI, cu scopul de a obține o economie la calcularea și achitarea primelor de asigurare aferente acestor 17 contracte, ceea ce constituie un temei de nulitate, conform art.1840 alin.(1) și art.341 alin.(1) și (2) Codul civil. Or, pârâta avea obligație de a declara exploatarea celor 17 autovehicule în regim de taxi și în regim de transport interurban autorizat, ceea ce impune calcularea și achitarea de către pârâtă și a primelor de asigurare majorate.

Constată reclamantul, încălcarea de către „Anturtrans-Nord” SRL a obligației sale de informare a asigurătorului privind împrejurările esențiale referitor la riscul pasibil de asigurare, care a fost săvârșită intenționat sau cu rea-credință, ceea ce constituie temei legal de nulitate relativă a contractelor de asigurare menționate.

Prin scrisoarea nr.331 din 11.05.2021 expediată prin poștă în adresa pârâtei, reclamantul a declarat nulitatea celor 17 contracte de asigurare menționate și a avertizat „Anturtrans-Nord” SRL despre refuzarea oricăror cereri de despăgubire care vor fi depuse în legătură cu aceste contracte în viitor.

La data de 16.12.2021 a fost atrasă în proces Burdeniuc Lucia în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 14.02.2022 acțiunea a fost admisă integral.

Ulterior, prin decizia Curții de Apel Bălți din 26.01.2023, a fost casată integral hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 14.02.2022 și remisă cauza la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 25.10.2023, a fost considerat inadmisibil recursul declarat de Compania de Asigurări „Garanție" SRL împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 26.01.2023.

Prin încheierea din 06.11.2023, au fost atrași în proces BAR „Hermina" SRL și „Prosper Consult" SRL în calitate de intervenienți accesorii.

La data de 21.12.2023 a fost atrasă în proces AOAP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicole".

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 20.03.2024 acțiunea a fost admisă:

- ✓ S-au declarat nule contractele de asigurare RCAI nr.005683663 din 23.03.2020, RCAI nr.006359932 din 21.12.2020, RCAI nr: 005893520 din 16.06.2020, RCAI nr.005886379 din 12.06.2020, RCAI nr. 005880221 din 11.06.2020, RCAI nr.005882381 din 11.06.2020, RCAI nr.005858511 din 03.06.2020, RCAI nr.005845066 din 30.05.2020, RCAI nr. 005844726 din 30.05.2020, RCAI nr.005837496 din 28.05.2020, RCAI nr.005835182 din 27.05.2020, RCAI nr.005831718 din 26.05.2020, RCAI nr.005819144 din 22.05.2020, RCAI nr.005799939 din 18.05.2020, RCAI nr.005793396 din 15.05.2020, RCAI nr. 005793293 din 15.05.2020, RCAI nr. 005777412 din 11.05.2020, RCAI nr.005728387 din 17.04.2020, încheiate între SA „Garanție" și SRL „Anturtrans-Nord".
- ✓ S-a încasat de la SRL „Anturtrans-Nord" în beneficiul SA „Garanție" suma de 100 lei, drept compensare a cheltuielilor de judecată. În rest cererea SA „Garanție" cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată, s-a respins.

Solicitarea apelanților:

Nefiind de acord cu hotărârea menționată, la data de 02.04.2024 și 19.04.2024, avocatul Angela Popil în interesele AOAP Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule și, respectiv avocatul Tcaci Iuri în interesele SRL „Anturtrans-Nord" au contestat cu cererii de apel ne motivate hotărârea primei instanței, solicitând casarea hotărârii cu emiterea unei noi soluții de respingerea integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea Colegiului Civil al Curții de Apel Bălți din 07 iunie 2024 nu s-a data curs cererilor de apel depuse de avocatul Angela Popil în interesele AOAP Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule și avocatul Tcaci Iuri în interesele SRL

„Anturtrans-Nord” și s-a acordat termen până la 28 iunie 2024 pentru prezentarea cererilor de apel motivate, dovada achitării taxei de stat în original în mărime de 3 825 lei și taxei de timbru în mărime de 200 lei.

La data de 24.06.2024, avocatul Angela Popil în interesele AOAP Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule a depus dovada achitării taxei de stat, taxei de timbru și cerere de apel motivată cu solicitarea admiteri cereri de apel, casarea integrală a hotărârii instanței de fond și emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie respinsă integral, cu încasarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior la data de 28.06.2024 și avocatul Tcaci Iuri în interesele SRL „Anturtrans-Nord” a depus cerere de apel motivată, cu solicitarea respingeri cerințelor formulate din acțiune ca neîntemeiate și ilegale, cu încasarea din contul C.A „Garanție” S.A, în beneficiul SRL „Anturtrans-Nord” a tuturor cheltuielilor de judecată.

Argumentele părţilor:

În motivarea apelului declarat de avocatul Angela Popil în interesele AOAP Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule s-a menționat că, instanța de fond la emiterea soluției de declarare a nulității tuturor contractelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto indicate de către CA ”Garanție ”SA nu a intrat în esența raportului juridic obligațional, fără să țină cont de prevederile normelor materiale speciale aplicabile acestei pricini.

Afirmă că, instanța de fond de rând cu normele generale care guvernează institutul nulității relative, a aplicat prevederile art. 1838 Cod civil în coroborare cu art. art. 1839, 1840 Cod civil, fără a lua în considerare prevederile Legii nr.407/2006 cu privire la asigurări și prevederile Legii nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatoriei de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule (în continuare Legea nr.414/2012), în vigoare la data încheierii contractelor de asigurare a căror nulitate a fost declarată.

Mai exact instanța de fond nu a ținut cont de faptul că, prevederile Codului civil în partea care se referă la contractul de asigurare și anume prevederile art. 1837 alin. (1), art. 1838, art. 1839 și art. 1840 Cod civil sunt norme cu caracter general, prioritate în aplicare și interpretare în această speță având prevederile Legii nr. 407/2006 și Legii nr. 414/2006 în partea în care aceste legi reglementează condițiile de încheiere valabilă a contractelor de asigurare, la caz a contractului de asigurare RCA.

Indică apelanta că, încălcarea obligației de informare invocată de către CA „Garanție” SA cu raportare la contractul de asigurare RCA nr. RCAI 005683663 din 23 martie 2020 se pretinde că a fost constatată de către aceasta din urmă după producerea accidentului de circulație din 1 februarie 2021, fiind indicat și în cererea de chemare în judecată că informarea corectă a asiguratorului de către „Anturtrans – Nord” SRL ar fi justificat CA „Garanție” SA să pretindă o primă de asigurare mai mare decât cea plătită, potrivit prevederilor art. 1838 alin. (5) Cod civil, or instanța de fond nu putea declara nulitatea acestui contract după producerea evenimentului asigurat.

Mai indică apelantul că, instanța de fond eronat a aplicat în speță prevederile art. 1840 Cod civil, atât timp cât contractele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto

a căror nulitate se solicită a fi declarate, așa cum menționează însăși CA „Garanție” SA în acțiune și instanța de fond în hotărârea contestată, au fost încheiat prin mijlocirea intermediarilor în asigurări „Prosper -Consult” SRL și „Hermina” SRL.

Constată că, la momentul încheierii contractelor de asigurare a căror nulitate s-a solicitat a fii declarate, prepusul asigurătorului, agentul de asigurare „Prosper Consult” SRL și „Hermina” SRL aveau obligația de a verifica informația comunicată de către „Anturtrans Nord” SRL în cererile de asigurare, în special în situația în care informația cu referire la genurile de activitate desfășurate de către intimata „Anturtrans Nord” SRL este o informație care se regăsește în registrele de publicitate cu accesibilitate liberă, fiind la fel de accesibilă și publică și informația cu referire la autovehiculele utilizate în regim taxi de către aceasta din urmă.

Altfel spus, agentul de asigurare care a acționat în numele CA „Garanție” SA avea obligația să verifice informația comunicată de către „Anturtrans Nord” SRL și să perfecteze corect contractele de asigurare cu calcularea primei de asigurare corespunzătoare, în caz contrar, această omisiune a agentului de asigurare nu poate fi opusă „Anturtrans Nord” SRL sau persoanelor păgubite urmare a accidentelor de circulație comise de către angajații „Anturtrans Nord” SRL și nici nu putea fi reținută la temelia hotărârii judecătorești contestate.

Or, conform prevederilor art. 44 din Legea nr. 407/2006, nici o faptă a asigurătorului (reasigurătorului) ori a intermediarului în asigurări şi/sau în reasigurări constînd în încălcarea oricăror prevederi ale prezentei legi sau a actelor normative ale Autorităţii de supraveghere, a cuantumului primelor de asigurare, precum şi a altor reglementări privind încheierea contractului de asigurare şi/sau reasigurare, *nu poate fi invocată de asigurător (reasigurător) pentru anularea contractului de asigurare şi/sau reasigurare,* iar în corespundere cu prevederile art. 48 alin. (8) din Legea nr. 407/2006, dacă un asigurat are încheiată o asigurare prin intermediul unui agent de asigurare, agent bancassurance, asigurătorul în al cărui nume acţionează agentul de asigurare, agentul bancassurance este responsabil faţă de asigurat pentru toate actele sau omisiunile agentului.

Relevă că, deși AP BNAA a invocat aceste prevederi în explicațiile scrise comunicate la lucrările dosarului, instanța de fond a omis să expună în hotărârea pronunțată.

De drept își întemeiază pretențiile pe dispozițiile art. art. 1837 alin.(1); 1838 alin.(1), (5), 1840 Cod civil; art.1; 8 alin.(1), 44 din Legea nr.407/2006 cu privire la asigurări.

În motivarea apelului declarat de avocatul Tcaci Iuri în interesele SRL „Anturtrans-Nord” a menționat că, instanța de fond a admis cererea de chemare în judecată formulată de intimatul CA „Garanția” SA , călăuzindu-se doar de declarațiile relatate în cererea de chemare în judecată, neargumetând/neatrăgând atenția asupra actelor/poziția autorităților publice autonome (BNAA, cât și CNPF), cât și existența contractelor de colaborare între Asigurătorul CA „Garanția” SA și Brokerul SRL „Prosper Consult”, în lipsa acestora instanța de fond a concluzionat că, contractelor sunt

încheiate cu abateri grave din vina solicitantului în cauză pârât/apelant SRL „Anturtrans-Nord”.

Remarcă că, SRL „Anturtrans-Nord” este cumpărător de bună credință, iar prepusul asiguratorului-agentul de asigurare SRL „Prosper Consult” nu și-a manifestat profesionalismul la momentul încheierii contractelor de asigurare solicitate anulărilor, fapt confirmat prin cererile de încheiere a contractelor de asigurare obligatoriei de răspundere civilă auto internă, cât și răspunsul Agenției Naționale de Transporturi Auto, cu alte cuvinte autorul cererilor/contractelor/polițelor avea obligația în toate cazurile de a verifica informația comunicată/prezentată de către solicitantul asigurărilor, în special în situația în care informația cu referire la genurile de activitate desfășurate de persoanele juridice este o informație ce se regăsește în registrele de publicitate cu accesibilitate liberă, fiind la fel accesibilă și publică și informația cu referire la autovehiculele utilizate în regim taxi de către societatea comercială care sunt autorizate să desfășoare activitate de transport persoane în regim taxi.

Subsecvent indică că, în conformitate cu art. 8 alin.(3) din Legea nr.414/2006, asiguratorul nu are dreptul să refuze primirea, examinarea și soluționarea cererii de asigurare.

Corespunzător, potrivit anexei nr.1 din Hotărârea nr.20/5 din 16.05.2008 cu privire la aprobarea formei și conținutului cererilor de asigurare, contractelor de asigurare și polițelor de asigurare la asigurarea obligatoriei de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, „*toate informațiile din cerere se verifică de către reprezentantul asiguratorului în baza documentelor originale”.*

Distinct de aceasta, potrivit prevederilor art.1 din Legea nr.407/2006, agent de asigurare-persoana fizică sau juridică ce desfășoară activitatea profesională în baza mandatului acordat de asigurator, având dreptul să încheie, în numele și din contul asigurătorului, contractele de asigurare cu terții, conform condițiilor stipulate în contractul de mandat, fără să aibă calitate de asigurător, reasigurător, agent bancassurance sau de broker de asigurare și/sau de reasigurare.

Menționează apelantul că, toate asigurările în cauză suspuse anulării au fost perfectate de către angajatul SRL „Prosper Consult”, *****, astfel acesteia îi revenea obligația verificării informației comunicate de către SRL Anturtrans-Nord” și perfectării corecte a facturilor fiscale cât și contractelor de asigurare cu calcularea primei de asigurare corespunzătoare, în caz contrar, această omisiune a agentului de asigurare îi revine potrivit prevederilor contractului de mandat, emitentul contractelor de asigurare.

În finalitatea celor invocate, concluzionează că, Comisia Națională a Pieței Financiare, cât și AOAP ”Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” sunt autorități publice autonome, ce au drept misiune asigurarea stabilității, transparenței, siguranței și eficienții pe piață de capital ce cuprinde și subiecți ai raporturilor ce țin de reglementarea, supravegherea și controlul în domeniul protecției drepturilor consumatorilor (societate de asigurare sau de reasigurare, intermediar în asigurări și/sau în reasigurări), totodată fiind chiar diriguitor având drept putere de cârmuire asupra unor soluții juste pentru a examina minuțios problema cu rezolvarea acesteia, fiindcă prevederile legale în cauză interpretează de unii specialiștii neunivoc, iar CNAF și

BNAA în speță dată având rol de dirijor cu un grad înalt nivelul de interpretare în domeniul asigurătorilor, au constatat că, solicitarea CA „Garanția” SA este nefondată și neîntemeiată, ce urmează a fi respinsă.

La data de 15 august 2024, CA „Garanția” SA a depus referință cu solicitarea respingeri cererilor de apel, cu menținerea hotărârii instanței de fond fără modificări.

În motivarea referinței a menționat că „Prosper Consult” SRL a acționat în pricina dată nu ca prepusul CA „Garanție” SA, ci în calitate de asistentul în brokeraj, fiind prepusul la BAR „Hermina” SRL.

Or, „Prosper Consult” SRL a fost înregistrat în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance abia la data de 26.02.2024, iar pct.3 din Regulamentul cu privire la Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance, aprobat prin Hotărârea CNAF nr. nr. 21/3/2019, indică imperativ că agenții de asigurare și agenții bancassurance au dreptul de a desfășura activitate de intermediere în asigurări doar după înregistrarea acestora de către autoritatea de supraveghere în Registru.

Menționează că, la caz SRL „Prosper Consult” nu a acționat în speța dată în calitate de agentul de asigurări, ci de asistentul în brokeraj al BAR „Hermina” SRL, astfel SRL „Anturtrans-Nord” nu a comunicat către asistentul de brokeraj SRL „Prosper-Consult”, careva informații relevante privind modul de exploatare a automobilelor în cauză în regim de taxi și transport interurban autorizat, la dosar nefiind prezentate careva prove care ar dovedi contrariul.

Indică că, apelanta SRL „Anturtrans-Nord” la încheierea contractelor anulate, avea obligația pozitivă să completeze cererea de încheiere a contractului RCAI, iar tabelul inclus în pct.2 al cererii, apelanta urma să comunice datele reale privind modul de exploatare a fiecărui automobil în parte, prin bifarea pătratului corespunzător la compartimentul „Mod de exploatare”- „Taxi autorizat” și „Transport interurban autorizat”, însă aceasta nu a comunicat informații adevărate, bifând în cererile de încheiere a contractelor RCAI anulate, alte opțiuni „Alte moduri”.

Relevă că, litigiul in pricina dată s-a iscat anume din cauza ca în cererile de încheiere a celor 18 contracte de asigurare RCAI apelanta nu a introdus informațiile adevărate, precum și nu a prezentat documentele originale (extras din Registrul operatorilor de transport rutier în privința fiecărui automobil în cauză), care ar putea eventual fi verificate.

Totodată, reprezentantul SRL „Prosper-Consult” nu avea posibilitatea de verificare a informației tăinuite de apelantă, fapt care cert rezultă din prevederile art.31 alin.(1) din Codul transporturilor, care menționează că *Agenția dezvoltă și actualizează Registrul operatorilor de transport rutier (în continuare Registru), care este public și care poate fi accesat și consultat, în formă electronică, în mod gratuit, de către toți operatorii de transport rutier, precum și de către autoritățile publice.*

Declarațiile părților în ședința de judecată a instanței de apel:

Avocatul Tcaci Iuri în interesele apelantului SRL „Anturtrans Nord” a solicitat admiterea cererii de apel pe motivele invocate.

Menționează că, SRL „Anturtrans Nord” a acționat cu bună-credință în cadrul relațiilor contractuale stabilite cu asigurătorul, prezentând de fiecare dată, certificatul de înmatriculare al persoanei juridice în scopul emiterii polițelor de asigurare obligatorie RCA. Această practică este conforma uzanțelor comerciale și procedurilor curente în domeniul asigurărilor, fapt confirmat prin lista contractelor de asigurare încheiate.

În fiecare caz, asigurătorul a emis factura fiscală aferentă poliței de asigurare, iar SRL „Anturtrans Nord” a efectuat plata integrală a acesteia, demonstrând respectarea obligațiilor contractuale asumate. Prin urmare, au existat relații bilaterale concrete între părți, în temeiul cărora s-au produs efecte juridice valide.

Din ansamblul materialului probator administrat în cauză nu rezultă și nu s-a făcut dovada că SRL „Anturtrans Nord” ar fi acționat cu rea-credință.

Avocatul Popil Angela în interesele apelantului AOAP Biroul Național a Asiguratorilor de Autovehicule, a pledat pentru admiterea cereri de apel.

Indică că, acțiunea a fost introdusă de către SA „Garanție” *după producerea unui caz asigurat*, în scopul de a fundamenta un refuz de plată a despăgubirii de asigurare. Acest fapt, esențial pentru aprecierea bunei-credințe a părților și a scopului urmărit prin acțiune, trebuia să fie analizat și luat în considerare de către instanța de fond, întrucât reflectă un abuz de drept și o utilizare tendențioasă a mecanismelor procesuale.

Potrivit dispozițiilor legale în vigoare privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, *asigurătorul este obligat să încheie contractul de asigurare* și să elibereze polița de asigurare obligatorie, fără dreptul de a refuza nejustificat încheierea acestora.

Relevă că, la caz este omisiunea intermediarului în asigurări că nu a verificat și nu a introdus datele corect în sistem ca să genereze o poliță și un contract corespunzător regimului de activitate al asiguratului. Această eroare de emitere nu poate fi imputată asiguratului și conform legislației, nu poate atrage nulitatea contractului.

Mai mult apelantul a menționat prin scrisoare că nu poate fi invocată dolul în vederea desființării unui contract de asigurare atunci când eroarea este cauzată de emitent - în speță, asigurătorul sau intermediarul și nu de cealaltă parte contractuală. Această opinie a autorității de reglementare are relevanță majoră în interpretarea cadrului legal aplicabil în materia asigurărilor RCA.

Prin intermediul poștei electronice la data de 10 octombrie 2024, reprezentantul CA „Garanție” SA, Palanciuc Viorel a expediat cerere de examinare a cauzei în lipsa sa, cu emiterea copiei de pe hotărâre (f.d.162-163, vol.II).

Intervenienții accesorii, Boredeniuc Ludmila, Zagorodnov Alexandr, SRL „Hermina”, SC GBS-Automotive” SRL, SRL ”Prosper Consult”, fiind legal citați în ședința de judecată (f.d.141, 143-145, 171, vol.II) nu s-au prezentat. Procedura de citare legală a fost respectată.

Prin urmare, Colegiul Civil în conformitate cu prevederile art. 379 Cod procedură civilă a dispus examinarea cauzei în lipsa părților legal citate.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces, a materialelor din dosar, Colegiul civil consideră că

apelurile urmează a fi admise iar hotărârea casată integral cu emiterea unei noi hotărâri din următoarele considerente.

Conform art.385 lit. c) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanţe, emițând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art.362 alin.1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Instanța de apel constată că judecătoria Bălți, sediul Central a pronunțat dispozitivul hotărârii la 20 martie 2024, iar cererile de apel nemotivate au fost declarate la 02.04.2024 și 19.04.2024, iar cele motivate la 24.06.2024 și 28.06.2024, prin urmare în termenul legal.

În conformitate cu art. 385 lit.”c” CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanţe, emițând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 386 alin.1) lit. ”d” CPC, hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanța de apel, dacă normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Potrivit dispozițiilor art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Prevederile art. 130 alin.(1) Cod de procedură civilă statuează că, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Din textul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă se desprinde că, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu dispozițiile art.373 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din optica celor enunțate Colegiul reține că, sarcina instanţei de apel derivă din dispozițiile art.373 Cod de procedură civilă în condițiile în care instanţa de fond a

soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

În cadrul examinării cauzei s-a stabilit cu certitudine că, la data de 01.02.2021 în mun. Chișinău a avut loc accidentul rutier, iar ca rezultat a fost deteriorat automobilul de model Peugeot Partner cu n/î *****, condus de Guzun Serghei și autovehiculul de model Dacia Logan cu n/î *****, condus de Zagorodnov Alexandr.

Potrivit dosarului contravențional încheiat în baza art.242 alin.(2) Cod contravențional pe cazul accidentului rutier înregistrat cu nr.1429 din 01.02.2021, copia căruia a fost anexată la materialele dosarului, se constată că vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut Zagorodnov Alexandr (f.d.23-27 Vol.I).

Totodată s-a constatat că, la momentul producerii accidentului rutier, Zagorodnov Alexandr deținea polița de asigurare de RCAI nr.005683663 din 23.03.2020 cu perioada de asigurare 31.03.2020-30.03.2021 eliberată prin intermedierea agentului de asigurare „Prosper Consult" SRL, de către Compania de Asigurări „Garanție" SA în beneficiul asiguratului „Anturtrans-Nord" SRL.

La data de 04.03.2021 SA „Garanție" s-a adresat cu interpelarea nr.173 către Agenția Națională de Transport Auto, pe marginea dosarului de daună RCAI nr.D2-21-0023, prin care a solicitat să fie informat în scris dacă conform datelor disponibile ale Registrului Operatorilor de Transport Rutier, agentul economic SRL „Anturtrans-Nord" este înregistrată în calitate de operator de transport rutier cu utilizarea autovehiculului de model Dacia Logan, n/î *****, precum și dacă conform datelor disponibile Zagorodnov Alexandr la data de 01.02.2021 deținea certificatul de competență profesională al conducătorului auto, valabil în trafic național (f.d.14 vol.I).

Conform răspunsului nr.07/3-1 2960 din 19.03.2021, Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto" a comunicat Companiei de Asigurări „Garanție" SA despre faptul că, în Registrul Operatorilor de Transport Rutier, figurează unitatea de transport de model Dacia Logan cu n/î *****, fiind înregistrată din 14.12.2017, în conformitate cu informația transmisă de operatorul de transport rutier „Anturtrans-Nord" SRL prin notificarea corespunzătoare. Totodată, conform informației din baza de date ANTA, referitor la conducătorul auto Zagorodnov Alexandr, se confirmă faptul că ultimul este înregistrat și dispune de certificatul de competență profesională nr.00127188, eliberat la 23.10.2020, având termen de valabilitate de la 16.10.2020 până la 16.10.2023, inclusiv pentru traficul național (f.d.14-verso Vol.I).

Ulterior, ca urmare al interpelărilor repetate ale Companiei de Asigurări „Garanție" SA referitoare la înregistrarea operatorului de transport rutier SRL „Anturtrans-Nord", precum și a unității de transport de model Dacia Logan cu numărul de înmatriculare *****, prin scrisoarea nr.07/3-1 3503 din 02.04.2021, Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto" a remis în adresa SA „Garanție" informația solicitată din Registrul Operatorilor de Tranport Rutier, potrivit căreia „Anturtrans-Nord" SRL, din anul 2017 exploatează autovehiculul de model Dacia Logan cu n/î ***** pentru transportul rutier contra cost în regim de taxi (f.d.15-16 Vol.I).

Tot aici e de menționat că potrivit probatoriului cauzei, „Anturtrans-Nord” SRL, desfășoară activitatea de „Transporturi cu taxiuri de toate tipurile” precum și „Transporturi naționale și internaționale de mărfuri și colete” (f.d.10, 13, 109-116 Vol.I).

La data de 23.03.2020 între „Anturtrans-Nord” SRL şi SA „Garanție”, în baza cererii de încheiere a contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă, a fost încheiat contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule seria RCAI nr.005683663, modul de exploatare fiind indicat „alte moduri”. Totodată, cererea prevede și mod de exploatare „taxi autorizat” (f.d.11-11 verso Vol.I).

Materialele cauzei atestă că, contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă din 23.03.2020, a fost încheiat prin intermediul agentului în asigurări „Prosper Consult” SRL care a recepționat cererea „Anturtrans-Nord” SRL de încheiere a contractului de asigurare, potrivit căreia întreprinderea menționată nu a informat asigurătorul despre utilizarea automobilului respectiv pentru prestarea serviciilor de taxi, fiind indicat modul de exploatare „Alte moduri” (f.d.11 Vol.I).

Prin scrisoarea nr.257 din 08.04.2021, SA „Garanție” a solicitat SRL „Hermina” prezentarea explicațiilor privind modul în care a acționat la încheierea contractului de asigurare obligatorie RCAI nr.005683663 din 23.03.2020 cu „Anturtrans-Nord” SRL precum și acțiunile întreprinse de agentul acestuia în asigurări „Prosper Consult” SRL (f.d.38 Vol.I).

Prin răspunsul înregistrat la SA „Garanție” cu nr.0563 din 30.04.2021, SRL „Hermina” a comunicat despre faptul că la încheierea contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă nr.RCAI-005683663 din 23.03.2020 cu „Anturtrans-Nord” SRL, a onorat obligația de a explica entității economice tarifele de asigurare, de a solicita informația relevantă și de a pune întrebări clare privind modul de exploatare a autovehiculului Dacia Logan cu numărul de înmatriculare *****, recepționând informația necesară în conformitate cu prevederile art.1837 alin.(1) Codul civil. Ca urmare, asiguratul „Anturtrans-Nord” SRL a comunicat agentului de asigurări „Prosper Consult” SRL că autovehiculul de model Dacia Logan cu numărul de înmatriculare de stat *****, nu activează în regim taxi autorizat, deci nu este exploatat pentru transport rutier contra cost în regim de taxi. Astfel, a fost calculată și încasată de la asigurat prima de asigurare în mărime de 1178,10 lei, constituind prima de asigurare corectă pentru riscurile asigurate (f.d.39 Vol.I).

Astfel, întru confirmarea celor menționate în răspunsul indicat supra, SRL „Hermina” a anexat scrisoarea de confirmare oferită de către SRL „Anturtrans-Nord” potrivit căreia, compania respectivă a confirmat că autovehiculul Dacia Logan, cu numărul de înmatriculare de stat ***** nu activează în regim de taxi autorizat (f.d.39 verso Vol.I).

La data de 21.04.2021, SA „Garanție” s-a adresat către Agenția Națională de Transport Auto” cu interpelarea nr.282, prin care a solicitat eliberarea informației oficiale disponibile din Registrul operatorilor de transport rutier privind modul de utilizare de către agentul economic SRL „Anturtrans-Nord” a autovehiculelor în număr de 22 unități enumerate în tabel (f.d.40).

Prin răspunsul nr.07/3-1 4762 din 07.05.2021, Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto” a informat SA „Garanție” despre faptul că, potrivit datelor Registrului Operatorilor de Transport Rutier, „Anturtrans-Nord” SRL exploatează 17 autovehicule în modul, după cum urmează:

- autovehicul de model VW Sharan, numărul de înmatriculare*****, tipul de transport rutier contra cost - Regim taxi, nr.contractului de asigurare RCAI 006359932 pentru perioada 21.12.2020- 20.12.2021;
- autovehicul de model Ford Transit, numărul de înmatriculare *****, tipul de transport rutier contra cost - Regim taxi, nr.contractului de asigurare RCAI 005893520, perioada de asigurare 16.06.2020 – 15.06.2021;
- autovehicul de model Mercedes Sprinter, numărul de înmatriculare *****, tipul de transport rutier contra cost - Național și internațional de mărfuri și colete, nr.contractului de asigurare RCAI 005886379, perioada de asigurare 12.06.2020 – 11.06.2021;
- autovehicul de model VW Crafter, numărul de înmatriculare *****, tipul de transport rutier contra cost - Regim taxi, nr.contractului de asigurare RCAI 005880221, perioada de asigurare 11.06.2020- 10.06.2021;
- autovehicul de model Mercedes 315CDI, numărul de înmatriculare *****, Tipul de transport rutier contra cost - Regim taxi, nr.contractului de asigurare RCAI 005882381, perioada de asigurare 11.06.2020-10.06.2021;
- autovehicul de model Mercedes Sprinter, numărul de înmatriculare *****, Tipul de transport rutier contra cost - Regim taxi, nr.contractului de asigurare RCAI 005858511, perioada de asigurare 03.06.2020-02.06.2021;
- autovehicul de model Mercedes 311 CDI, numărul de înmatriculare *****, Tipul de transport rutier contra cost - Național și internațional de mărfuri și colete, nr.contractului de asigurare RCAI 005845066, perioada de asigurare 30.05.2020-29.05.2021;
- autovehicul de model Toyota Avensis, numărul de înmatriculare *****, Tipul de transport rutier contra cost - Regim taxi, nr.contractului de asigurare RCAI 005844726, perioada de asigurare 30.05.2020-29.05.2021;
- autovehicul de model Mercedes Vito 113, numărul de înmatriculare *****, Tipul de transport rutier contra cost - Regim taxi, nr.contractului de asigurare RCAI 005837496, perioada de asigurare 28.05.2020-27.05.2021;
- autovehicul de model Mercedes Sprinter, numărul de înmatriculare *****, Tipul de transport rutier contra cost - Național și internațional de mărfuri și colete, nr.contractului de asigurare RCAI 005835182, perioada de asigurare 27.05.2020-26.05.2021;
- autovehicul de model Mercedes 215 CDI, numărul de înmatriculare *****, Tipul de transport rutier contra cost - Regim taxi, nr.contractului de asigurare RCAI 005831718, perioada de asigurare 26.05.2020-25.05.2021;
- autovehicul de model VW LT35, numărul de înmatriculare *****, Tipul de transport rutier contra cost - Național și internațional de mărfuri și colete, nr.contractului de asigurare RCAI 005819144, perioada de asigurare 22.05.2020-21.05.2021;

- autovehicul de model Mercedes Sprinter, numărul de înmatriculare *****, Tipul de transport rutier contra cost - Regim taxi, nr.contractului de asigurare RCAI 005799939, perioada de asigurare 18.05.2020-17.05.2021;

- autovehicul de model Mercedes 316CDI, numărul de înmatriculare *****, Tipul de transport rutier contra cost - Național și internațional de mărfuri și colete, nr.contractului de asigurare RCAI 005793396, perioada de asigurare 15.05.2020-14.05.2021;

- autovehicul de model Mercedes 313 CDI, numărul de înmatriculare *****, Tipul de transport rutier contra cost - Național și internațional de mărfuri și colete, nr.contractului de asigurare RCAI 005793293, perioada de asigurare 15.05.2020-14.05.2021;

- autovehicul de model Mercedes Sprinter, numărul de înmatriculare *****, Tipul de transport rutier contra cost – Regim taxi, nr.contractului de asigurare RCAI 005777412, perioada de asigurare 11.05.2020-10.05.2021;

- autovehicul de model VW LT35, numărul de înmatriculare *****, Tipul de transport rutier contra cost - Național și internațional de mărfuri și colete, nr.contractului de asigurare RCAI 005728387, perioada de asigurare 19.04.2020-18.04.2021.

Astfel, reieșind din răspunsul menționat se atestă că SRL „Anturtrans-Nord” în mod similar contractului de asigurare RCAI nr.005683663 din 23.03.2020, s-a comportat și în raport cu contractele de asigurare încheiate între Compania de Asigurări „Garanție” SA și „Anturtrans-Nord” SRL și anume: nr.006359932 din 21.12.2020, RCAI nr: 005893520 din 16.06.2020, RCAI nr.005886379 din 12.06.2020, RCAI nr. 005880221 din 11.06.2020, RCAI nr.005882381 din 11.06.2020, RCAI nr.005858511 din 03.06.2020, RCAI nr.005845066 din 30.05.2020, RCAI nr. 005844726 din 30.05.2020, RCAI nr.005837496 din 28.05.2020, RCAI nr.005835182 din 27.05.2020, RCAI nr.005831718 din 26.05.2020, RCAI nr.005819144 din 22.05.2020, RCAI nr.005799939 din 18.05.2020, RCAI nr.005793396 din 15.05.2020, RCAI nr. 005793293 din 15.05.2020, RCAI nr. 005777412 din 11.05.2020, RCAI nr.005728387 din 17.04.2020 (f.d.43-59 Vol.I).

Ca urmare a recepționării răspunsului Autorității administrative „Agenția Națională Transport Auto” nr.07/3-1 4762 din 07.05.2021, în consecință SA „Garanție” la data de 21.05.2021 a informat SRL „Anturtrans-Nord”, despre declararea nulității contractelor de asigurare menționate avertizând despre refuzarea oricăror cereri de despăgubire care vor fi depuse în legătură cu aceste contracte în viitor (f.d.42 Vol.I).

Așadar, din acțiunea inițială precum și cererea de majorare a pretențiilor, rezultă că reclamantul SA „Garanție” pretinde declararea nulității în temeiul dolului a contractului de asigurare RCAI nr.005683663 din 23.03.2020, încheiat între Compania de Asigurări „Garanție” SA și „Anturtrans-Nord” SRL în privința autovehiculului de model Dacia Logan, n/î *****, precum și declararea nulității în temeiul dolului a contractelor de asigurare încheiate între Compania de Asigurări „Garanție” SA și „Anturtrans-Nord” SRL și anume: contractului de asigurare RCAI nr.006359932 din 21.12.2020, RCAI nr.005893520 din 16.06.2020, RCAI nr.005886379 din 12.06.2020, RCAI nr.005880221 din 11.06.2020, RCAI nr.005882381 din 11.06.2020, RCAI nr.005858511 din

03.06.2020, RCAI nr.005845066 din 30.05.2020, RCAI nr.005844726 din 30.05.2020, RCAI nr.005837496 din 28.05.2020, RCAI nr.005835182 din 27.05.2020, RCAI nr.005831718 din 26.05.2020, RCAI nr.005819144 din 22.05.2020, RCAI nr.005799939 din 18.05.2020, RCAI nr.005793396 din 15.05.2020, RCAI nr.005793293 din 15.05.2020, RCAI nr.005777412 din 11.05.2020, RCAI nr.005728387 din 17.04.2020.

Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, prin hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 20.03.2024 acțiunea a fost admisă:

- ✓ S-au declarat nule contractele de asigurare RCAI nr.005683663 din 23.03.2020, RCAI nr.006359932 din 21.12.2020, RCAI nr: 005893520 din 16.06.2020, RCAI nr.005886379 din 12.06.2020, RCAI nr. 005880221 din 11.06.2020, RCAI nr.005882381 din 11.06.2020, RCAI nr.005858511 din 03.06.2020, RCAI nr.005845066 din 30.05.2020, RCAI nr. 005844726 din 30.05.2020, RCAI nr.005837496 din 28.05.2020, RCAI nr.005835182 din 27.05.2020, RCAI nr.005831718 din 26.05.2020, RCAI nr.005819144 din 22.05.2020, RCAI nr.005799939 din 18.05.2020, RCAI nr.005793396 din 15.05.2020, RCAI nr. 005793293 din 15.05.2020, RCAI nr. 005777412 din 11.05.2020, RCAI nr.005728387 din 17.04.2020, încheiate între SA „Garanție” și SRL „Anturtrans-Nord”.
- ✓ S-a încasat de la SRL „Anturtrans-Nord” în beneficiul SA „Garanție” suma de 100 lei, drept compensare a cheltuielilor de judecată. În rest cererea SA „Garanție” cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată, s-a respins.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond avocatul Angela Popil în interesele AOAP Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule și avocatul Tcaci Iuri în interesele SRL „Anturtrans Nord” contestat-o cu apel.

Verificând argumentele apelurilor, Colegiul civil constată că instanța de fond neîntemeiat a declarat nulitatea contractelor de asigurare încheiate între SA „Garanție” și SRL „Anturtrans-Nord” reieșind din considerentele ce urmează:

Conform art.1822 alin.(1) Codul civil potrivit cărora, prin contract de asigurare, o parte (contractantul asigurării) se obligă să plătească celeilalte părţi (asigurător) prima de asigurare, iar asigurătorul se obligă să plătească asiguratului, beneficiarului asigurării sau, după caz, terţului păgubit o prestaţie bănească (indemnizaţie ori despăgubire de asigurare) la producerea cazului asigurat în interiorul perioadei de asigurare.

Conform art.1830 alin.(1) Codul civil, pentru încheierea contractului de asigurare, contractantul asigurării prezintă asigurătorului o cerere sau un chestionar (cererea contractantului) în formă scrisă, în care indică interesul său în asigurare sau declară verbal că doreşte să încheie contract de asigurare. Declaraţia verbală nu scuteşte de necesitatea depunerii cererii scrise de asigurare.

Conform art.1837 alin.(1) Codul civil, la încheierea contractului, solicitantul asigurării trebuie să informeze asigurătorul despre împrejurările pe care le cunoaşte sau ar trebui să le cunoască şi care fac obiectul întrebărilor clare şi precise puse lui de către asigurător.

Subsecvent conform art.1838 alin.(1) Codul civil, în cazul în care contractantul a încălcat obligaţia prevăzută la art.1837, asigurătorul are dreptul, în condiţiile prezentului articol, să propună *modificarea rezonabilă a condiţiilor contractului sau să declare rezoluţiunea asigurării.* În acest scop, asigurătorul va notifica în scris intenţia sa, însoţită de informaţia privind consecinţele juridice ale deciziei sale, în termen de o lună după ce a cunoscut sau apar indicii încălcării obligaţiei prevăzute la art.1837. Alin.(3) Asigurătorul nu are dreptul la rezoluţiunea asigurării dacă contractantul a încălcat obligaţia prevăzută la art.1837 fără vinovăţie, cu excepţia cazului în care asigurătorul demonstrează că el nu ar fi încheiat contractul de asigurare dacă cunoştea acea informaţie. Alin.(4) Rezoluţiunea asigurării produce efecte după expirarea unui termen de o lună de la recepţionarea de către contractant a notificării prevăzute la alin.(1). Modificarea produce efecte conform acordului părţilor. Alin.(5) Dacă un caz asigurat este cauzat de către un element al riscului care cădea sub incidenţa obligaţiei prevăzute la art.1837, dar nu a fost dezvăluit, şi cazul asigurat survine înainte ca rezoluţiunea sau modificarea să producă efecte, asigurătorul nu poartă obligaţia de a indemniza sau a despăgubi pe baza cazului respectiv dacă demonstrează că nu ar fi încheiat contractul de asigurare dacă cunoştea acea informaţie. Cu toate acestea, dacă asigurătorul ar fi încheiat contractul cu o primă mai mare sau în condiţii diferite, indemnizaţia sau despăgubirea se va plăti proporţional sau conform acelor condiţii diferite.

Concomitent potrivit art.1839 Codul civil, consecinţele prevăzute la art.1838 nu se aplică în privinţa, a) unei întrebări care a rămas fără răspuns sau a unei informaţii furnizate care în mod evident era incompletă sau incorectă; b) informaţiei care ar fi trebuit să fie dezvăluită sau informaţiei furnizate incorect, care nu era esenţială pentru decizia unui asigurător rezonabil să încheie contractul în general sau să îl încheie în aceste condiţii; c) informaţiei în privinţa căreia asigurătorul l-a lăsat pe contractant să creadă că nu trebuie furnizată; d) informaţiei pe care asigurătorul a cunoscut-o sau trebuia să o cunoască.

Conform art.1840 alin.(1) Codul civil, dispoziţiile art.1838 şi 1839 nu împiedică asigurătorul să ceară nulitatea contractului de asigurare pentru dol. În acest caz, termenul de prescripţie este de 3 luni din data în care asigurătorul a cunoscut dolul.

Conform art.2 din Legea privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414 din 22 decembrie 2006 (în vigoare la data încheierii contractelor de asigurare), asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule reprezintă contract de asigurare, probat prin poliţa de asigurare RCA şi/sau certificatul de asigurare "Carte Verde", prin care un asigurător licenţiat, în condiţiile prezentei legi, să practice asigurare obligatorie de răspundere civilă auto se obligă, în baza unei prime plătite de asigurat, să despăgubească prejudiciile cauzate prin accident de autovehicul în perioada de valabilitate a contractului de asigurare.

În corespundere cu prevederile art.8 alin.(1) din Legea privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414 din 22 decembrie 2006 (în vigoare la data încheierii contractelor de asigurare), asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto se realizează nemijlocit prin încheierea unui contract de asigurare între proprietarul sau utilizatorul vehiculului şi asigurătorul licenţiat pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, care se întocmeşte pe suport de hârtie sau sub formă de document electronic ori prin utilizarea mijloacelor electronice, în conformitate cu actele normative ale autorităţii de supraveghere. Alin.(3) Încheierea contractului de asigurare se solicită asigurătorului prin depunerea unei cereri de asigurare adresate acestuia. Asigurătorul nu are dreptul să refuze primirea, examinarea şi soluţionarea cererii de asigurare.

În conformitate cu art.20 alin.(5) din Legea privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006, drepturile persoanei păgubite prin accident de autovehicul în care autorul şi/sau autovehiculul au rămas neidentificați sau persoana vinovată nu are o asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabilă se exercită față de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, iar despăgubirile se achită în conformitate cu art.14. În acest caz, drepturile şi obligațiile privind dosarul de daune, constatarea pagubelor, stabilirea şi plata despăgubirilor, prevăzute de prezenta lege pentru asigurător, se vor atribui şi Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule.

Potrivit art.341 alin.(1) Cod civil, actul juridic a căruia încheiere a fost determinată de comportament dolosiv sau viclean al uneia din părți poate fi declarat nul de instanța de judecată chiar și în cazul în care autorul dolului estima că actul juridic este avantajos pentru cealaltă parte.

Alin.(2) prevede aceleași norme prevede că, dacă una dintre părţi trece sub tăcere anumite împrejurări la a căror dezvăluire cealaltă parte nu ar mai fi încheiat actul juridic, anularea actului juridic poate fi cerută numai în cazul în care, în baza principiului bunei-credinţe, se putea aştepta ca cealaltă parte să dezvăluie aceste împrejurări.

La rândul său, alin.(3) al același norme stipulează că, actul juridic este anulabil şi atunci cînd dolul provine de la reprezentantul, prepusul ori gerantul afacerilor celeilalte părţi.

În interpretarea corectă a normei legale sus-indicate, este de menţionat că, pentru ca dolul să fie temei de anulare a actului juridic este necesar ca eroarea să fie determinantă pentru încheierea actului juridic, adică mijloacele viclene utilizate de una dintre părţi să fie de aşa natură, încât să fie evident că fără aceste mijloace, cealaltă parte n-ar fi încheiat actul.

Este necesar ca mijloacele dolosive să prezinte o anumită gravitate pentru a putea produce efectele unui viciu de consimţământ.

Din analiza materialelor cauzei rezultă că, în perioada 23.03.2020 - 21.12.2020, prin intermediul BAR „Hermina” SRL și reprezentantului său, agentul de asigurări „Prosper Consult” SRL, CA ”Garanție” SA a încheiat cu SRL „Anturtrans-Nord” mai multe

contracte de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă, în privința autovehiculelor exploatate de SRL „Anturtrans-Nord.

Conform prevederilor art. 44 din Legea nr. 407/2006, nici o faptă a asigurătorului (reasigurătorului) ori a intermediarului în asigurări şi/sau în reasigurări constînd în încălcarea oricăror prevederi ale prezentei legi sau a actelor normative ale Autorităţii de supraveghere, a cuantumului primelor de asigurare, precum şi a altor reglementări privind încheierea contractului de asigurare şi/sau reasigurare, *nu poate fi invocată de asigurător (reasigurător) pentru anularea contractului de asigurare şi/sau reasigurare,* iar în corespundere cu prevederile art. 48 alin. (8) din Legea nr. 407/2006, dacă un asigurat are încheiată o asigurare prin intermediul unui agent de asigurare, agent bancassurance, asigurătorul în al cărui nume acţionează agentul de asigurare, agentul bancassurance este responsabil faţă de asigurat pentru toate actele sau omisiunile agentului.

La caz Colegiul civil menționează că, la momentul încheierii contractelor de asigurare a cărui nulitate se solicită a fi declarate, agentul de asigurare SRL „Prosper Consult" avea obligația de a verifica informația comunicată de către SRL „Anturtrans-Nord" în cererea de asigurare, în special în situația în care potrivit prevederile art. 31 alin. (1) din Codul transporturilor rutiere, *Registrul operatorilor de transport rutier (în continuare Registru), este public și poate fi accesat și consultat, în mod gratuit, în format electronic, de către toți operatorii de transport rutier, cât și de către autoritățile publice.*

În acest context, se va respinge susținerea intimatei CA „Garanție" SA conform căreia reprezentantul SRL „Prosper-Consult" nu ar fi avut posibilitatea verificării informațiilor comunicate de asigurat din cauza caracterului pretins confidențial al acestora, or accesibilitatea publică a Registrului exclude o atare apărare.

În consecință, lipsa de verificare a informațiilor de către agentul de asigurare este o omisiune imputabilă exclusiv asigurătorului, prin reprezentantul său. Astfel, o asemenea conduită nu poate fi invocată pentru a justifica sancțiunea nulității relative a contractului de asigurare obligatorie RCAI nr.005683663 din 23.03.2022 și nici a celorlalte contracte invocate în cererea de chemare în judecată de majorare a pretențiilor.

Drept urmare, CA „Garanție" SA evită obligația de plată a despăgubirilor de asigurare cuvenite persoanei păgubite urmare a accidentului rutier din 01.02.2021, pe motiv că, SRL „Anturtrans-Nord" în mod dolosiv prin reticență, a trecut sub tăcerea faptul exploatării autovehiculelor în alt regim decât cel declarat de „Alte moduri" la încheierea contractelor de asigurare de RCAI, cu scopul de a obține o economie la calcularea și achitarea primei de asigurare aferente contractelor de asigurare, ceea ce constituie temei de nulitate.

Situația din speța examinată în sensul art. 1838 alin.(1) Cod civil poate constitui temei de modificare rezonabilă a condițiilor contractuale, fie rezoluțiunea contractului de asigurare.

Or la caz, ținînd cont de faptul că asigurarea de răspundere civilă auto are caracter obligatoriu, motivele expuse nu puteau constitui temei de refuz în primirea și soluționarea cererii de asigurare de către CA „Garanție" SA, și respectiv nici nu poate fundamenta invocarea nulității relative a contractelor încheiate, intimatul la momentul încheierii

contractelor de asigurare, fiind în drept de a solicita achitarea unei prime de asigurare mai mari.

În cele din urmă prevederile art.8 alin.(3) din Legea privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414 din 22 decembrie 2006 (în vigoare la data încheierii contractelor de asigurare), încheierea contractului de asigurare se solicită asigurătorului prin depunerea unei cereri de asigurare adresate acestuia. Asigurătorul nu are dreptul să refuze primirea, examinarea şi soluţionarea cererii de asigurare.

Așadar, obligația de a recepționa și soluționa cererea de asigurare revine asigurătorului, iar nerespectarea acestei obligații contravine prevederilor legale imperative, care reglementează caracterul obligatoriu al asigurării RCA și comportamentul profesional al asigurătorilor în procesul de contractare.

Având în vedere circumstanţele esenţiale ale pricinii în raport cu normele legale sus-indicate, Colegiul civil constată că instanța de fond în mod neîntemeiat a declarat nulitatea contractelor de asigurare obligatorie RCAI, reținând în mod eronat existența unui viciu de consimțământ sub forma dolului, imputabil SRL „Anturtrans Nord”.

Cu referire la cheltuielile de judecată, Colegiul civile reține că, în corespundere cu art. 82 Cod de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuieli de judecare a cauzei.*

Astfel, din materialele cauzei se constată cu certitudine că, pe parcursul judecării cauzei respective, SRL ”Anturtrans-Nord” a suportat în instanța de apel cheltuieli de judecată în mărime de 4 025,00 lei ceea ce se confirmă prin ordinele de încasare a numerarelor din 16.06.2024 (f.d. 122-123, vol.II), sume ce prin prisma art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, *care statuează expres că, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată*, urmează a fii încasate din contul CA ”Garanție” SA în beneficiul SRL ”Anturtrans-Nord”.

În circumstanțele expuse supra, Colegiul Civil va admite cererile de apel a avocatului Angela Popil în interesele AOAP Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule și avocatului Tcaci Iuri în interesele SRL „Anturtrans Nord”, va casa integral hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 20.03.2024 și va emite o soluție nouă prin care va respinge cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Garanție” către SRL „Anturtrans-Nord”, intervenient accesoriu Zagorodnov Alexandr, Bordeniuc Ludmila, SRL „Prosper Consult”, SRL „GBS-Automotive”, SRL „Hermina”, AOAP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicole”, privind declararea nulității contractelor de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art.385 lit.c) CPC, Colegiul civil

D E C I D E :

Cererile de apel declarate de avocatul Angela Popil în interesele AOAP Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule și avocatul Tcaci Iuri în interesele SRL „Anturtrans Nord” se admit.

Se casează integral hotărîrea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 20.03.2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Garanție” către SRL „Anturtrans-Nord”, intervenient accesoriu Zagorodnov Alexandr, Bordeniuc Ludmila, SRL „Prosper Consult”, SRL „GBS-Automotive”, SRL „Hermina”, AOAP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicole”, privind declararea nulității contractelor de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată,, cu emiterea unei noi hotărîri după cum urmează:

Se respinge cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Garanție” către SRL „Anturtrans-Nord”, intervenient accesoriu Zagorodnov Alexandr, Bordeniuc Ludmila, SRL „Prosper Consult”, SRL „GBS-Automotive”, SRL „Hermina”, AOAP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicole”, privind declararea nulității contractelor de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la CA ”Garanție” SA în beneficiul SRL ”Anturtrans-Nord” cheltuieli de judecată suportate în instanța de apel în mărime de 4 025, 00 lei.

Decizia este definitivă dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicare prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele completului,
judecător Grosu Stanislav

Judecătorii: Țihonschi Alina Holban Radu